

POSTANOWIENIE

Dnia 16 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie skazanego **G. Z.**
w przedmiocie wznowienia postępowania z urzędu
po rozpoznaniu w Izbie Karnej
na posiedzeniu w dniu 16 kwietnia 2025 r.,
wniosku SSN Włodzimierza Wróbla o wyłączenie SSN Małgorzaty Bednarek
od rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziów SN Antoniego Bojańczyka
i Anny Dziergawki od udziału w sprawie sygn. akt III KO 209/24,
na podstawie art. 42 § 4 k.p.k. w zw. z art. 41 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

wyłączyć sędzię Sądu Najwyższego Małgorzatę Bednarek od rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziów Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka i Anny Dziergawki od udziału w sprawie sygn. akt III KO 209/24.

UZASADNIENIE

W dniu 16 grudnia 2025 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło pismo skazanego **G. Z.**, stanowiące sygnalizację potrzeby wznowienia z urzędu postępowania karnego, zakończonego wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 24 lutego 2023 r., sygn. akt III K 302/22, z uwagi na wystąpienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w postaci nienależytej obsady sądu.

Zarządzeniem Prezesa Izby Karnej z dnia 2 lipca 2024 r. sprawa ta, zarejestrowana pod sygnaturą III KO 209/24, została przydzielona do referatu sędziego SN Włodzimierza Wróbla.

W związku z sygnalizacją przez sędziego sprawozdawcy potrzeby wyznaczenia składu 3-osobowego do rozpoznania niniejszej sprawy, Prezes Izby Karnej, działając na podstawie art. 80 § 1 uSN oraz § 80 ust. 7 regSN w zw. z art. 544 § 2 k.p.k., zarządzeniem z dnia 19 lutego 2025 r., wyznaczył następujący skład orzekający: SSN Włodzimierz Wróbel (jako przewodniczący i sprawozdawca), SSN Antoni Bojańczyk i SSN Anna Dziergawka.

Sędzia SN Włodzimierz Wróbel, zarządzeniem z dnia 12 marca 2025 r., na podstawie art. 42 § 1 k.p.k. w zw. z art. 41 § 1 k.p.k. oraz z powołaniem się na treść uchwały Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22, stwierdził istnienie okoliczności dających podstawę do wyłączenia z urzędu członków składu orzekającego SSN Anny Dziergawki i SSN Antoniego Bojańczyka.

Zainicjowana pismem SSN Włodzimierza Wróbla sprawa o wyłączenie SSN Anny Dziergawki i SSN Antoniego Bojańczyka od rozpoznania sprawy sygn. akt III KO 209/24, została, zarządzeniem Prezesa Izby Karnej z dnia 13 marca 2025 r., przydzielona do rozpoznania sędzi SN Małgorzacie Bednarek.

W związku z powyższym, sędzia SN Włodzimierz Wróbel, zarządzeniem z dnia 19 marca 2025 r., zgłosił potrzebę wyłączenia z urzędu SSN Małgorzaty Bednarek od rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziów SN Antoniego Bojańczyka i Anny Dziergawki od rozpoznania sprawy III KO 209/24.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Na wstępie należy zaznaczyć, że wniosek o wyłączenie sędziego od rozpoznania wniosku o wyłączenie innego sędziego jest formalnie dopuszczalny. Pojęcie „sprawy”, o którym mowa w art. 40 i art. 41 § 1 k.p.k. odnosi się bowiem zarówno do sprawy głównej, rozumianej jako orzekanie w głównym przedmiocie procesu, jak również postępowań incydentalnych, w tym takich, które mają miejsce w ramach sprawy głównej (por. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2023 r., I KZP 22/22).

Zgodnie z art. 41 § 1 k.p.k., sędzia ulega wyłączeniu od rozpoznania sprawy, jeśli istnieje okoliczność mogąca wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego

bezstronności przy jej rozpoznawaniu. Złożony przez SSN Włodzimierza Wróbla wniosek opiera się na okolicznościach kwestionujących tę bezstronność, a związanych z powołaniem Małgorzaty Bednarek na urząd sędziego Sądu Najwyższego w dotkniętej wadą prawną procedurze z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej, na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., w sposób niezgodny z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej. W odniesieniu do sędziów Sądu Najwyższego tego rodzaju wada nominacyjna skutkuje każdorazowo uznaniem Sądu z ich udziałem za nienależycie obsadzony (por. uchwała trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20). W przypadku SSN Małgorzaty Bednarek wątpliwości co do jej bezstronności i niezależności wynikają ponadto z faktu, że przed objęciem stanowiska sędziego Sądu Najwyższego była prokuratorem Prokuratury Krajowej i założycielką stowarzyszenia *Ad vocem*, wyrażającego jawne polityczne poparcie dla ówczesnego Prokuratora Generalnego. Co więcej, przed przeniesieniem do Izby Karnej, sędzia Małgorzata Bednarek orzekała w Izbie Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego, której tryb powołania i funkcjonowania wielokrotnie podważał Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, co ostatecznie doprowadziło do likwidacji tego organu w lipcu 2022 r. Z tych względów wielokrotnie już Sąd Najwyższy wskazywał na potrzebę wyłączenia sędzi SN Małgorzaty Bednarek od rozpoznania przydzielonych jej spraw z uwagi na brak przymiotu niezawisłości i bezstronności (por. m.in. postanowienia SN w sprawach: II KK 452/22 z dnia 16 listopada 2022 r., I KK 278/22 z dnia 9 lutego 2023 r. czy II KK 252/24 z dnia 14 listopada 2024 r.). Sąd Najwyższy w niniejszym składzie wyrażone w tych judykatach poglądy w pełni aprobuje.

Warto nadmienić, że w okolicznościach tej konkretnej sprawy rozpoznawanie przez SSN Małgorzatę Bednarek wniosku o wyłączenie sędziów SN Antoniego Bojańczyka i Anny Dziergawki od udziału w sprawie, w związku z podniesionymi we wniosku zarzutami, które w równym stopniu odnoszą się do samej sędzi referent, prowadziłoby do naruszenia zasady *nemo iudex in causa sua*. W takiej sytuacji udział sędzi SN Małgorzaty Bednarek w rozpoznaniu wniosku o wyłączenie sędziów SN Antoniego Bojańczyka i Anny Dziergawki mógłby wywołać zarówno u stron, jak i w odbiorze społecznym przekonanie o braku bezstronności sądu i

rzetelności sądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 czerwca 2022 r., II KO 48/22 i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2022 r., II KO 12/22), czemu należy zapobiec.

W tym stanie rzeczy, mając nadto na uwadze, że wielokrotnie już w orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażano pogląd, iż w sytuacji wystąpienia ryzyka nieprawidłowej obsady sądu uzasadnione jest zastosowanie instytucji wyłączenia sędziego (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 8 czerwca 2022 r., V KO 43/22; z dnia 23 czerwca 2022 r., II KO 48/22; z dnia 28 lipca 2022 r., V KO 69/22; z dnia 25 listopada 2021 r., I CSKP 524/21; z dnia 16 września 2022 r., III KK 339/22), należało wyłączyć sędzię Sądu Najwyższego Małgorzatę Bednarek od udziału w niniejszej sprawie.

[SOP]

[r.g.]